

Päiväys: 20.11.2012

Edellinen päiväys: 30.3.2005

(*) koskee vain kemikaali-ilmoitusta

(**) täytetään joko 3.1 tai 3.2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste**

Kauppanimi / aineen nimi Tärpätti
Tunnuskoodi 1358, 1348,1338,1328,1398
REACH-rekisteröintinumero

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti Liuotin, teollisuuden raaka-aine. Maalien ohentaminen.
Toimialakoodi (TOL) (*)
Käyttötarkoituskoodi (KT) (*)
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen (*)
Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen (*)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija)
Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)

Osoite S-Taroil Oy
Allastie 10
Postinumero ja -toimipaikka 21200 Raisio
Postilokero
Postinumero ja -toimipaikka 21200 Raisio
Puhelin 02438077
Sähköpostiosoite s-taroi@s-taroi.fi
Y-tunnus (*) 0472419-6

1.4 Häät puhelinnumero

Myrkytystietokeskus/HUS 09-471 977 tai 09-4711
PL 340 (Haartmaninkatu 4), 00029 HUS (Helsinki)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

Syttyvä neste ja höyry. (Flam. liq. 3, H226)
Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. (asp. tox. 1, H304)
Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. (STOT SE 3, H336)
Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. (EUH066)
Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia. Aq. chronic 2, H411)

2.1 Aineen tai seoksen luokitukset

Katso kohdasta 16 R-lausekkeiden täydelliset tekstit.
1272/2008 (CLP)
Flam. liq. 3, H226
Asp. tox.1, H304
STOT SE 3, H336
Aquatic chronic 2, H411
EUH066
67/548/EEC- 1999/45/EC
Xn, N, R10, R65, R66, R67, R51/53

2.2 Merkinnät

Vähittäismyyntipakkausten lisämerkinnät: säilytettävä lasten ulottumattomissa.
Vähittäismyyntipakkaukset varustettava turvasulkimin ja näkövammaisten vaaratunnuksin.

1272/2008 (CLP)
GHS09-GHS08-GHS07-GHS02
Huomiosana VAARA

H226 Syttyvä neste ja höyry.
H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
TURVALAUSEKKEET
P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta.-Tupakointi kielletty.
P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvosuojainta.
P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raitiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää.
P403+P233 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna.

2.3 Muut vaarat

Höyry on ilmaa raskaampaa ja voi muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Hitaasti haihtuva.
Höyryt voivat ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1 Aineet (**)

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus
Hiilivedyt, C9-C12	919-446-0	100%

3.2 Seokset (**)

Aineen nimi	CAS-, EY- tai indeksinro	REACH- rekisteröintinro	Pitoisuus	Luokitus
Hiilivedyt, C9-C12, n-alkaanit, isoalkaanit, sykliset, aromaattit (2-25%)	919-446-0 (EY-nro)		100%	CLP: Flam.liq. 3, H226, Asp.tox. 1, H304, STOT SE 3, H336, Aq.chronic 2, H411, EUH066, DSD-DPD: R10,Xn, R65, R66, R67, N, R51/53

Muut tiedot

Sisältää bentseeniä <0.1 til-%, n-heksaania <1% ja aromaatteja 14-20%.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Höyryä hengittänyt siirretään altistuksesta, pidetään lämpimänä ja levossa. Tarvittaessa annetaan happea tai puhalluselvytystä. Hakeuduttava lääkärin hoitoon huomattavan altistumisen jälkeen.

	<p>Iho Likaantuneet vaatteet riisutaan, mieluummin hätäsuihkun jälkeen (haihtuva tuote voi aiheuttaa palovaaran). Iho pestään runsaalla vedellä ja saippualla. Jos ihoärsytys jatkuu, otetaan yhteys lääkäriin. Roiskeet silmiin Huuhdellaan välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta. Huuhtelua jatketaan usean minuutin ajan silmiä ääriasentoihin liikutellen. Otetaan yhteys (silmä)lääkäriin (sarveiskalvovaurion vaara). Nieleminen EI SAA OKSENNUTTAA. Otetaan yhteys lääkäriin (keuhkoihin joutumisen vaara erityisesti tunnettaessa pahoinvointia tai ärsytysoireita).</p>
4.2	Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet Aiheuttaa päänsärkyä, uneliaisuutta tai muita keskushermostovaikutuksia. Keuhkoihin joutuneena tuote voi aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
4.3	Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet Keuhkoihin joutuneena tuote voi aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen.
KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET	
5.1	Sammutusaineet Sopivat sammutusaineet Vesisumu, vaahto, jauhe, hiilidioksidi.
5.2	Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat Syttyvää. Räjähdyksivaara ilmaa raskaamman höyryn kertyessä syvennyksiin tai suljettuihin tiloihin. Räjähdyksivaara paineen kasvaessa, jos tuotetynnyrit tai -säiliöt kuumenevat tulipalossa. Epätäydellisessä palamisessa saattaa muodostua monimutkainen seos leijuvista kiinteistä aineista ja nestemäisistä hiukkaisista kaasuista, mukaan lukien hiilimonoksidi.
5.3	Palontorjuntaa koskevat ohjeet Avotulen läheisyydessä olevia tuoteastioita ja -säiliöitä jäähdytetään riittävältä turvaetäisyydeltä vesisuihkuin. Estettävä sammutusvesien pääsy saastuttamaan pinta- tai pohjavesijärjestelmiä.
KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ	
6.1	Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa Vältettävä höyryjen hengittämistä ja ihokosketusta. Kaikissa toimenpiteissä on käytettävä riittäviä suojavarusteita. Päästöalueella olevat evakuoidaan tuulen yläpuolelle. Palo- ja räjähdysvaara eliminoidaan eristämällä alue sytytysläheteistä ja estämällä höyryn kertyminen syvennyksiin ja suljettuihin tiloihin. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Suuret vuodot voidaan mahdollisesti peittää varovaisesti vaahdolla kaasupilven muodostumisen estämiseksi.
6.2	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet Pyritään rajoittamaan päästö ja estämään tuotteen leviäminen ympäristöön. Nestemäinen tuote kerätään talteen ennen sen leviämistä viemäreihin, maaperään ja vesistöön. Vahingosta on ilmoitettava välittömästi paikalliselle viranomaiselle. Maaperän ja pohjaveden saastumisvaara.
6.3	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet Aloitetaan välittömästi nestemäisen tuotteen ja likaantuneen maan talteenotto. Suuret vuodot pitää koota mekaanisesti (poistaa pumppaamalla) hävittämistä varten. Pienet määrät voidaan imeyttää absorboivaan aineeseen. Huomioitava tuotteen aiheuttama palo-, räjähdys- ja terveysvaara. Jos vuoto on päässyt veteen, kerää tuote kuorimalla tai muilla sopivilla mekaanisilla välineillä. Asiantuntijan tulee neuvoa dispergoivien aineiden käytössä ja tarvittaessa paikallisten viranomaisten tulee hyväksyä niiden käyttö.
6.4	Viittaukset muihin kohtiin Tuotetta sisältävä jäte hävitetään ongelmajätteenä (kohta 13). Henkilökohtainen suojaus, ks. kohta 8.
KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI	
7.1	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet Tuotetta pyrittävä käsittelemään suljetuissa järjestelmissä tai järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Vältettävä höyryjen hengittämistä ja ihokosketusta. Tarvittaessa käytettävä henkilökohtaisia suojaimia. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Lääkkeet ja vuodot: Kerättävä talteen liukastumisen välttämiseksi. Säiliötöissä noudatettava erityisohjeita (hapan syrjäytymisen ja hiilivetyjen vaara). Materiaali on staattinen varaaja. Eristettävä sytytysläheteistä. Estettävä varotoimenpitein (esim. maadoituksin) staattisen sähkön aiheuttama kipinäinti.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Syttyville nesteille soveltuvassa säiliössä tai varastossa. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Ehkäistävä varotoimenpitein tuotteen joutuminen viemäreihin, maaperään tai vesistöön. Pienet tuote-erät säilytetään hiilivetyjä läpäisemättömissä, tiiviisti suljetuissa, etiketöidyissä astioissa. Ei saa säilyttää yhdessä ruoan tai juomien kanssa.

Soveltuvat materiaalit ja pinnoitteet (kemiallinen yhteensopivuus)

Teflon, polypropeeni, polyeteeni, ruostumaton teräs, hiiliteräs, polyesteri.

Soveltumattomat materiaalit ja pinnoitteet:

Butyylikumi, luonnonkumi, eteeni-propeeni-dieeni-EPDM), polystyreeni.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei tunneta.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Liutinbenssiinit, ryhmä 2 200mg/m³ (8h)
HTP 2009/FIN

Muut raja-arvot

Bensiinihiilivedyille voidaan soveltaa myös niiden yksittäisiä ohjearvoja.

Altistuksen seurantamenetelmä: SFS-EN 689, SFS-3861

DNEL-arvot

PNEC-arvot

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Tuotetta pyrittävä käsittelemään suljetuissa järjestelmissä tai järjestettävä riittävä ilmanvaihto.

Tarvittaessa käytettävä henkilökohtaisia suojaimia. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

Silmien tai kasvojen suojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit

Ihonsuojaus

Suojavaatetus (antistaattinen), roisketiivis kemikaalisuojavaatetus tarvittaessa.

Käsien suojaus

Suojakäsineet (esim. nitrilikumia). Läpäisy aika väh. >240, suojausluokka 5. Suojakäsineet on vaihdettava säännöllisesti. Suojakäsineet standardien EN 420 ja EN 374 mukaiset.

Hengityksensuojaus

Suodatinsuojain/puolinaamari (orgaanisten kaasujen ja höyryjen suodatin, tyyppi A2). Suodatinsuojainta voi käyttää enintään 2 tuntia kerrallaan. Suodatinsuojaimia ei saa käyttää vähähappisissa olosuhteissa (< 17 til.-%). Suurissa pitoisuuksissa on käytettävä hengityslaitteita (paineilma- tai raitisilma). Suodatin on vaihdettava riittävän usein. Hengityksensuojaimet standardien EN 140 ja EN 141 mukaiset.

Termiset vaarat

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Mahdollisiin vuotoihin varaudutaan esim. keräysaltailla, täyttö- ja tyhjennyspaikan päällystyksellä ja viemäröinnillä.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Kirkas, herkkäliikkeinen neste.
Haju	Selvä hiilivetyjen haju.
Hajukynnys	
pH	
Sulamis- tai jäätymispiste	Sulamispiste/ Jähmepiste (Melting/pour point) < -15 °C
Kiehumispiste ja kiehumisalue	150...200 °C (EN ISO 3405)
Leimahduspiste	Vähintään 39 °C (DIN 51755)
Haihtumisnopeus	
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	7.0 til-% (arvio) 0.6 til-% (arvio)
Höyrynpaine	Noin 0.23 kPa @ 20 °C.
Höyryntiheys	> 3 (ilma = 1).
Suhteellinen tiheys	0.720-0.825 (15 °C; vesi = 1) (ISO 12185).
Liukoisuus (liukoisuudet)	Niukkaliukoinen
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Bensiinihiilivetyjen log Kow = 2...7.
Itsesyttymislämpötila	Noin 250 °C (arvio).
Hajoamislämpötila	
Viskositeetti	Kinemaattinen viskositeetti < 2 mm ² /s (40 °C; vesi = 0.6 mm ² /s, EN ISO 3104). Viskositeetti, dynaaminen < 50 mPa.s (20 °C).
Räjätävyyys	Ei ole.
Hapettavuus	Ei ole.

9.2 Muut tiedot

9.3 Molekyylipaino noin 147.

Pintajännitys 24-27 mN/m @ 25 °C (Wilhelmy plate)

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tunneta.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Pidettävä erillään tulesta, kipinöistä ja kuumista pinnoista.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Voimakkaat hapettimet

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Erittäin lievästi myrkyllinen:

LD50/suun kautta/rotta >15 000 mg/kg (OECD 401)

LD50/ihon kautta/kani >3400 mg/kg (OECD 402)

LC50/hengitysteitse/4h/rotta >13.1 mg/L (OECD 403)

Ihosityttövyys/ärsytys

Vakava silmävaurio/ärsytys

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ei luokiteltu ihmiselle syöpää aiheuttavaksi (OECD 453)

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Liika-altistuminen aiheuttaa huumausta, pahoinvointia, päänsärkyä ja lopulta narkoottisia vaikutuksia.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Ei tunnettuja vaikutuksia (OECD 408, 411, 413).

Aspiraatiovaara

Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Keuhkoihin joutuneena tuote voi aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen.

Muut tiedot

Toksikologiset tiedot perustuvat testeihin vastaavilla tuotteilla ja komponenteilla.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

MYRKYLLISYYS VESIELIÖILLE

Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Välitön myrkyllisyys vesieliöille:

kala: LL50/96h = 10-30 mg/L; NOELR/96h = 0.3 mg/L (OECD 203)

äyriäinen : EL50/48h = 10-22 mg/L (OECD 202)

levä : EC50/96h = 0.58-1.2 mg/L; NOEC/96h = 0.16 mg/L; EL50/72h = 4.6-10 mg/L; NOELR/72h = 0.22-1.0 mg/L (OECD 201)

Pitkäaikaismyrkyllisyys vesieliöille

kala: NOELR/28d = 0.13 mg/L (QSAR)

äyriäinen : NOEC/21d = 0.10-0.37 mg/L; LOEC/21d = 0.20-0.83 mg/L; EC10/21d = 0.11-0.25 mg/L (OECD 211)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Biologinen hajoavuus

Nopeasti biologisesti hajoava (OECD 301F)

Kemiallinen hajoavuus

Ei hydroksoidu vedessä. Haihtuvat hiilivedyt ovat ilmakemiallisesti hajoavia.

12.3 Biokertyvyys

Tietoja tästä tuotteesta ei ole käytettävissä.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tuote haihtuu helposti maan ja veden pinnalta. Tuote voi läpäistä maaperän ja kulkeutua pohjaveden

pinnalle. Anaerobisissa olosuhteissa hajoaminen on erittäin hidasta. Suurimolekyylisimmät hiilivedyt voivat adsorboitua maaperän tai sedimentin orgaaniseen aineeseen Haihtuminen on nopein ja merkittävin häviämisprosessi pintavedessä ja maaperässä.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tämän aineen ei katsota olevan pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen (PBT). Tämän aineen ei katsota olevan erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä (vPvB).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei tunneta. Annetut tiedot perustuvat samantyyppisien aineiden aineosia ja ympäristömyrkyllisyyttä koskeviin tietoihin.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuotetta sisältävä jäte on ongelmajätettä. Hävitettävä jätelainsäädännön ja ympäristöviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Jätettä käsiteltäessä on huomattava sen aiheuttamat vaarat sekä huolehdittava tarvittavista varotoimenpiteistä, varoitusmerkinnöistä ja tietojen toimittamisvelvoitteesta.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero

1300

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi UN 1300 , TURPENTINE SUBSTITUTE (white spirit) 3, III

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

3

14.4 Pakkausryhmä

III

14.5 Ympäristövaarat

MARINE POLLUTANT

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

EmS: F-E, S-E

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Bulk: (MARPOL 73/78, Annex II): Noxious liquid , F, (6) n.o.s. (LI 200 contains white spirit, low (15 - 20 % aromatic). Pollution Category Y, Ship Type 2. According to MARPOL: "Nonsolidifying substance".

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Valtioneuvoston asetus kemikaalien vähittäismyynnistä 573/2011
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus vaarallisen kemikaalin päällyksen turvasulkimesta ja näkövammaisille tarkoitettua vaaratunnuksesta 414/2011

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

Päivitetty asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) muutoksen (EU) N:o 453/2010 mukaan.

Lyhenteiden selitykset

CLP = Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 1272/2008/EY aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta

DSD = Euroopan neuvoston direktiivi 67/548/ETY vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

DPD = Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/45/EY vaarallisten valmisteiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

Kauppanimi: Polaric mineraalitärpätti/ lakkabensiini

Päiväys: Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.**20.11.2012**
lähdettä ei löytynyt.

Edellinen päiväys: Virhe. Viitteen

Tietolähteet

Raaka-ainetoimittajien käyttöturvatiedotteet.

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

R10 Syttyvää.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Työntekijöiden koulutus